

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра технології м'ясних, рибних та морепродуктів

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан факультету харчових технологій
та управління якістю продукції АПК

Лариса БАЛЬ-ПРИЛИПКО

5 _____ 2024 р.

«СХВАЛЕНО»

на засіданні кафедри технології
м'ясних, рибних та морепродуктів
Протокол № 9 від « 15 » травня 2024 р.
В. о. завідувача кафедри

Наталія ГОЛЕМБОВСЬКА

«РОЗГЛЯНУТО»

Гарант ОП «Технології зберігання,
консервування та переробки м'яса»

Ігор ПАЛАМАРЧУК

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ТЕХНОЛОГІЯ КОРМІВ ДЛЯ ДОМАШНІХ ТВАРИН**

Спеціальність: 181 «Харчові технології»

Освітня програма: «Технології зберігання, консервування та переробки м'яса»

Факультет харчових технологій та управління якістю продукції АПК

Розробник: доцент кафедри технології м'ясних, рибних та морепродуктів,
к. с.-г. н., доцент Аліна ОМЕЛЬЯН

Київ – 2024 р.

Опис навчальної дисципліни
ТЕХНОЛОГІЯ КОРМІВ ДЛЯ ДОМАШНІХ ТВАРИН

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь		
Освітній ступінь	<i>Магістр</i>	
Спеціальність	<i>181 «Харчові технології»</i>	
Освітня програма	<i>Технології зберігання, консервування та переробки м'яса</i>	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	<i>вибіркова</i>	
Загальна кількість годин	<i>120</i>	
Кількість кредитів ECTS	<i>4,0</i>	
Кількість змістових модулів	<i>2</i>	
Курсовий проєкт (робота)	–	
Форма контролю	<i>залік</i>	
Показник навчальної дисципліни для денної та заочної форм здобуття вищої освіти		
	Денна форма здобуття вищої освіти	Заочна форма здобуття вищої освіти
Курс (рік підготовки)	<i>2</i>	<i>2</i>
Семестр	<i>3</i>	<i>3</i>
Лекційні заняття	<i>15</i>	<i>12</i>
Практичні, семінарські заняття	–	–
Лабораторні заняття	<i>30</i>	<i>10</i>
Самостійна робота	<i>75</i>	<i>98</i>
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми здобуття вищої освіти	–	–

1. Мета, завдання, компетентності та програмні результати навчальної дисципліни

Програмою передбачено вивчення теоретичних і практичних питань сучасних технологій виготовлення кормів і виробництва кормових добавок, вибір оптимальних варіантів для конкретних природних та господарських умов з метою збільшення виробництва і покращення якості кормів та підвищення ефективності їх використання.

Метою дисципліни є формування у студентів системи знань і навиків щодо виготовлення, зберігання та оцінки якості кормів і кормових добавок відповідно до кваліфікаційної характеристики спеціальності «Технології зберігання, консервування та переробки м'яса».

Дисципліна «Технологія кормів для домашніх тварин» вивчає методи і

способи виготовлення, зберігання, використання та оцінку якості кормів і кормових добавок у годівлі домашніх тварин.

Головна задача вивчення дисципліни – надати майбутнім фахівцям необхідний комплекс знань з технології виготовлення, зберігання та використання кормів у годівлі домашніх тварин. Спеціаліст повинен знати зміни, які відбуваються у процесі виготовлення, зберігання і підготовки кормів до згодовування, а також вміти проводити оцінку поживності та якості кормів та кормових добавок.

В результаті вивчення дисципліни студент повинен:

знати:

- поняття про корм, класифікацію кормів та їх властивості;
- особливості різних технологій виробництва кормів та кормових добавок;
- вимоги до технологічних операцій виробництва кормів;
- втрати поживних речовин при виробництві та зберіганні кормів та способи їх зниження;
- вимоги стандартів щодо якості кормів.

вміти:

- оцінювати якість кормів;
- характеризувати корми за вмістом в них поживних речовин;
- визначати в кормах основні поживні речовини;
- визначати придатність кормів до згодовування;
- планувати технологічні операції виробництва кормів;
- проводити облік кормів.

Набуття компетентностей:

- інтегральна компетентність (ІК): здатність розв'язувати задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері годівлі домашніх тварин;
- загальні компетентності (ЗК): здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;
- спеціальні (фахові) компетентності (СК): здатність діяти соціально відповідально та свідомо; здатність інтерпретувати отримані дані, презентувати та обговорювати результати наукових досліджень і проєктних рішень, зокрема іноземною мовою, на наукових семінарах та конференціях з питань годівлі домашніх тварин.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН 1 – обговорити основні форми навчальних занять, передбачених для засвоєння теоретичного матеріалу, знати основні принципи годівлі домашніх тварин, досягнення науки з цих питань, з'ясувати невирішені і дискусійні проблеми;

ПРН 2 – знати хімічний склад компонентів кормів для домашніх тварин і значення окремих поживних речовин. Навчитися користуватися таблицями хімічного складу кормів. Порівняти корми між собою за вмістом в них поживних речовин. Вміти класифікувати компоненти кормів (зернові корми, коренебульбоплоди, залишки олійноекстракційного виробництва, корми тваринного походження);

ПРН 3 – ознайомитися із основними видами компонентів для виготовлення консервів (молочні корми, замітники незбираного молока, відходи м'ясної

і рибної промисловості, інші корми тваринного походження, кормові жири). Ознайомитися із асортиментом консервів для тварин. Порівняти їх між собою за складом. Провести органолептичну оцінку найпоширеніших консервів на ринку України. Вивчити технологію виробництва консервів для домашніх тварин;

ПРН 4 – використовуючи знання про основні компоненти кормів для домашніх тварин, визначити їх енергетичну, протеїнову, вітамінну та мінеральну поживності. Визначити хімічний скла кормів та уміти аналізувати ефект досліджуваного корму на організм тварини;

ПРН 5 – Ознайомитися з наслідками незбалансованої годівлі тварин, уміти визначати критичні точки контролю у технологічному процесі виробництва кормів для уникнення небажаних наслідків під час згодовування виготовленого корму. Оцінити придатність кормів до згодовування. У разі виникнення проблем вивчити основні методи усунення небажаних наслідків.

2. Програма та структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	денна форма							заочна форма					
	тижні	усього	зокрема					усього	зокрема				
			л.	п.	лаб.	інд.	с. р.		л.	п.	лаб.	інд.	с. р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Змістовий модуль 1. Технології виробництва кормів для домашніх тварин													
Тема 1. Вступна лекція	1–3	19	3	–	6	–	10	16	2	–	2	–	12
Тема 2. Класифікація кормів для домашніх тварин	4–6	24	3	–	6	–	15	22	2	–	2	–	18
Тема 3. Технологія виготовлення консервів	7–9	24	3	–	6	–	15	22	2	–	2	–	18
Разом за змістовним модулем 1	–	67	9	–	18	–	40	60	6	–	6	–	48
Змістовий модуль 2. Властивості кормів для домашніх тварин та їх компонентів													
Тема 4. Хімічний склад та біологічні властивості кормів	10–12	19	3	–	6	–	10	25	3	–	2	–	20
Тема 5. Балансуючі кормові добавки, біологічно-активні та антипоживні речовини кормів	13–15	34	3	–	6	–	25	35	3	–	2	–	30
Разом за змістовим модулем 2	–	53	6	–	12	–	35	60	6	–	4	–	50
Усього годин	–	120	15	–	30	–	75	120	12	–	10	–	98

3. Теми лабораторних (практичних, семінарських) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Хімічний склад кормів і значення окремих поживних речовин. Ознайомитися з хімічним складом кормів, навчитися користуватися таблицями хімічного складу кормів. Характеристика кормів та порівняння їх між собою за вмістом в них поживних речовин.	6	2
2	Оцінка поживності кормів. Методи визначення поживності кормів у обмінній енергії. Визначення протеїнової, вітамінної та мінеральної поживності кормів.	6	2
3.	Перетравність кормів. Особливості травлення у собак і котів. Методи визначення перетравності кормів. Фактори, що впливають на перетравність кормів.	6	2
4.	Корми тваринного походження. Корми рослинного походження та їх поживна цінність. Хімічний склад та поживність кормів тваринного походження. Методи оцінки якості.	6	2
5.	Кормові суміші та галети. Оцінка якості консервів. Ознайомитися з основними видами консервів та їх поживною цінністю. Методи оцінки якості консервів для домашніх тварин.	6	2
Разом		30	10

4. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Ознайомитися з хімічним складом кормів, навчитися користуватися таблицями хімічного складу кормів. Характеристика кормів та порівняння їх між собою за вмістом в них поживних речовин	7	19
2	Оцінка поживності кормів. Методи визначення поживності кормів у обмінній енергії. Визначення протеїнової, вітамінної та мінеральної поживності кормів	7	20
3.	Перетравність кормів. Особливості травлення у собак і котів. Методи визначення перетравності кормів. Фактори, що впливають на перетравність кормів	7	20
4.	Корми тваринного походження. Корми рослинного походження та їх поживна цінність. Хімічний склад та поживність кормів тваринного походження. Методи оцінки	7	19

	якості		
5.	Кормові суміші та галети. Оцінка якості консервів. Ознайомитися з основними видами консервів та їх поживною цінністю. Методи оцінки якості консервів для домашніх тварин	7	20
Разом		35	98

5. Методи навчання

- залік
- модульні тести;
- захист лабораторних робіт.

6. Методи навчання:

- словесний метод: лекція, дискусія, діалог, обговорення;
- практичний метод: лабораторні заняття;
- наочний метод: метод ілюстрацій, демонстрацій;
- відеометоди: мультимедійний метод, веб-орієнтований метод;
- самостійна робота (виконання завдань);
- індивідуальна науково-дослідна робота здобувачів вищої освіти.

7. Методи оцінювання.

- залік;
- усне опитування;
- модульне тестування;
- захист лабораторних робіт;
- презентації та виступи на заняттях.

8. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти. Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національні оцінки згідно з таблицею 1 «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України»

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна та результати складання	
	екзаменів	заліків
90–100	відмінно	зараховано
74–89	добре	
60–73	задовільно	
0–59	незадовільно	не зараховано

Для визначення рейтингу здобувача вищої освіти із засвоєння дисципліни $R_{\text{дис}}$ (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації $R_{\text{ат}}$ (до 30 балів) додається до рейтингу здобувача вищої освіти з навчальної роботи $R_{\text{нр}}$ (до 70 балів):

$$R_{\text{дис}} = R_{\text{нр}} + R_{\text{ат}}$$

9. Навчально-методичне забезпечення:

– електронний навчальний курс навчальної дисципліни (на навчальному порталі НУБіП України eLearn: <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=3948>);

- підручники, практикуми;
- методичні матеріали щодо визначень показників поживності кормів;
- конспекти лекцій та їх презентації (в електронному вигляді).

10. Рекомендовані джерела інформації

1. Дурст Л., Вітман М. Годівля тварин. За ред. І. І. Ібатулліна, Г. В. Проваторова. Вінниця: Нова книга, 2003. 386 с.

2. Департамент митної політики. Порядок ветеринарного обслуговування, утримання, годівлі службових собак та догляду за ними в Державній митній службі України. 2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0664-21#Text>

3. Управління державної охорони України. Наказ Про затвердження Інструкції про утримання та використання службових собак в Управлінні державної охорони України. 2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0434-22#Text>

4. Чмелюк В. В. Основи кінології: навчальний посібник. Ірпінь, 2019. 126 с.

5. Ібатуллін І. І., Мельник Ю. Ф., Отченашко В. В., Сичов М. Ю., Кривенок М. Я., Чигрин А. І., Кондратюк В. М., Ільчук І. І., Уманець Д. П., Яценко О. В., Баланчук І. М., Голубєв М. І., Кононенко В. К., Столюк В. Д., Панасенко Ю. О. Практикум з годівлі сільськогосподарських тварин. Київ: 2015. 422 с.